

Előfizetési feltételek
 helyben házhoz hordva vagy vidékre
 postán küldve:
 Egész évre 12 kor.
 Fél évre 6 kor.
 Negyedévre 3 kor.

Hirdetések díja:
 □ centiméterenként 6 fill. Kereske-
 lők és gyárosok külön árkedvezmény-
 ben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Szerkesztőség
 és
Kiadóhivatal:
Földes Ede
 Könyvkereskedése
 Főter 38. szám alatt,
 hova egy a lap szellemi részét illető
 közlemények, mint az előfi-
 zetések és hirdetések bér-
 mentesen küldendők

Kéziratok nem adatnak vissza

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

A népszámlálás eredménye Alsófehér vármegyében.

(Vége.)

Vizakna város 3855 lakáshoz tartozó jelenlévő népességéből (29 ideiglenesen tartózkodó adja ki az egész 3914 főnyi népességet) volt magyar 1212. apadás 33; német 44. apadás 15; román 2627, szap. 161; egyéb 2; ev. ref. 972, apadás 30; róm. kath. 203. apadás 36; gör. kath. 322, szap. 36; gör. kel. 2309, szap. 101; ág. ev. 60, szap. 13; unitárius 10 szap. 2; izraelita 9, apadás 1. Vizakna város magyarságának és magyar felekezeteinek apadása a szomszéd Nagy-Szeben város magyarságának szaporodására vezethető vissza, hol a nagyobb részt ipartűző magyarság munkakeresés végett tartózkodik. A távollevők száma 519-et tesz ki.

Abrudbánya város 2953 lakosa közül volt magyar 1215, szap. 66; német 56, szap. 8; oláh 1702, szap. 18; egyéb 10, apadás 102. Ezen utóbbi apadás a múlt népszámláláskor a cigányoknak külön nyelvűeként felvételeiből származik. Vallásra: róm. kath. 621, szap. 14; gör. kath. 532, apadás 57; gör. kel. 1161, ap. 1; ev. ref. 438, szap. 14; ág. hitv. 32 szap. 15; unit. 168 apadás 12; izr. 31, szap. 20

Maros-Ujvár nagyközség tényleges jelenlévő lakossága 4060, szaporodás 642, 18.3%; a távollevőkkel együtt 4440 (a távollevők egy része mint család szolgál szerteszét a városokon). Innen csak a felekezeti adatokat kaptuk meg, még pedig a távollevőket is beszámítva. Ekként volt M. Ujvárt róm. kath. 848, szap. 176; ev. ref. 1180, szap. 378; ág. hitv. 26, szap. 7; unitárius 94, szap. 19; izr. 237, szap. 98; magyar felekezettek összesen 2385, szap. 679; gör. kath. 1779, szap. 66; gör. kel. 286, szap. 278 (attéres); a két román felekezet együtt 2055, szap. 344.

Balázsfalva város és Balázsfalva falu közigazgatásilag két, de tényleg egybe épült és Balázsfalva név alatt a közéletben egynék tekintett község tényleges házhöz tartozó jelenlévő népessége: Balázsfalva városé 2097, szap. 684; Balázsfalva falué 1129, szap. 225; együtt 3226 (ideiglenesen tartózkodókkal 3260); szap. 905.39%. A két község lakosságából magyar 957, szap. 411; német 96, apadás 19; oláh 2169, szap. 513; egyéb 4. Róm. kath. 283, szap. 130; gör. kath. 1970, szap. 370; gör. kel. 186, szap. 125; ev. ref. 409, szap. 40; ág. hitv. 110, szap. 14; unitárius 26, szap. 19; izraelita 242, szap. 112.

Zalathna község lakossága volt 3819, szap. 450, 13.3%; Ezek közül magyar 1062, szap. 339; német 63, apadás 21; oláh 2687, szap. 129; egyéb 6. Róm. kath. 770, szap. 142; ev. ref. 240, szap. 80; ág. hitv. 68, szap. 36; unit. 22, szap. 14; izraelita 44, szap. 37; gör. kath. 475, szap. 57; gör. keleti 2200, szap. 88.

Tövis nagyközség lakossága volt 2867, szap. 419, 17.0%; kik közül magyar 1083, szap. 395; német 52, apadás 81; oláh 1612, szap. 82; egyéb 120 (közülük 94 cigány), szap. 23. Róm. kath. 382, szap. 56; ev. ref. 489, szap. 148; gör. kath. 1645, szap. 127; gör. kel. 100, szap. 82; ág. hitv. 33, szap. 22; unit. 42, szap. 21; izraelita 176, szap. 34.

Verespatak nagyközség lakossága 3337, apadás a múlt népszámlálás óta 24; magyar 1484, szap. 32; német 17, szap. 4; román 1883, ap. 60; egyéb 3. Róm. kath. 1112, szap. 39; gör. kath. 1021, apadás 15; gör. kel. 812, apadás 49; ev. ref. 66, apadás 2; ág. hitv. 8, szap. 4; unit. 318, apadás 1; izraelita ezen községben egyáltalában nincs.

Alvincz nagyközség (Borberek és Libisánnal) lakossága 3842, szap. 107, 2.7%; kik közül magyar 788, szap. 60; német 52, ap. 33; oláh 2904, szap. 252; egyéb (czigány) 98, ap. 52; róm. kath. 348, ap. 47; ev. ref. 373, szap. 6; gör. kath. 276, szap. 89; gör. kel. 2730, szap. 122; izraelita 116, apadás 27.

Magyar-Igen nagyközség lakossága 1573, szap. 126, 8.1%; kik közül magyar 375, szap. 25; német 20, szap. 9; oláh 1177, szap. 92. Róm. kath. 132, szap. 7; gör. kath. 574, szap. 42; gör. kel. 605, szap. 50; ev.

ref. 197, szap. 21; ev. hitv. 2, unitárius 6, szap. 4; izraelita 57, apadás 3.

Mint ezen adatok mutatják, Maros-Ujvár, Balázsfalva, Tövis, Zalathna mint jelentős forgalmi központok, Maros-Ujvár és Zalathna különösen mint bányakohó és vegyeszeti ipar-telepek szép fejlődése egyúttal a magyarság erőteljes és biztató térfoglalásával párosul. A magyarság erősödését jellegzetesen tüntetik fel az 1857., 1890. és 1900. évi népszámlálás vonatkozó adatai, jelesen:

Maros-Ujvárt t.

1857-ben	2714 lakos közül magyar volt	1090.
1890-ben	3418 " " " "	1633.
1900-ban	4400 " " " "	2300

Balázsfalván.

1857-ben	1732 lakos közül magyar volt	253.
1890-ben	2321 " " " "	546.
1900-ban	3221 " " " "	957.

Zalathnán.

1857-ben	3472 lakos közül magyar volt	741.
1890-ben	3369 " " " "	723.
1900-ban	3819 " " " "	1062.

Tövisen.

1857-ben	1752 lakos közül magyar volt	466.
1890-ben	2448 " " " "	688.
1900-ban	2867 " " " "	1083.

A négy község közül Zalathna mutat fel az 1890. év előtti időszakban visszaesést.

Abrudbánya, Verespatak stagnálása, sőt hanyatlása az aranybányászatnak az alsófehérmegyei bányavideken bizonytalan s csökkenő eredményei következménye; a bányamunkások jelentékeny része a gazdag zarándi aranyvidék és a petrozsényi kőszénbányáknál talált foglalkozást. Vizakna város lakosságának szaporodása is, melynek lakossága 1857-ben is már 3441 volt közel egy félézred az 1890-ot tett ki, mely kedvezőtlen eredmény csakis a közeli Nagy-Szeben nyomása és felszívó erejének tudható be. Eppen ily gyengen fejlődik Alvincz-Borberek-Libisán egyesült nagyközség, mely 1857-ben szintén csak 3249 lakossal bírt; itt is a közeli felszázadi szaporodás csak 18%; jelentékenyen befolyt ezen körülményre, főleg a magyar elem apadására, az ottani egykor számos köznemesség birtokának egy kézre kerülése s így mindenfelé elszóródásuk; különben Gyulafehérvár és Szász-Sebes közelébe is természetes akadályozója fejlődésének. Magyar-Igen soha ki nem heverhette az 18.9-iki pusztulást s most már szülőinek a filoxera által csaknem teljesen kipusztulása miatt szintén nem fejlődhetik.

Végül cikkem befejezésül közlöm 4 r. t. városunknak az 1786., 1857., 1890. és 1900. évi népszámlálás szerinti lakosságát.

Nagy-Enyed város lakossága volt	1786-ban	3475.
	1857-ben	4548.
	1890-ben	5932.
	1900-ban	7288.
Gyulafehérvár " " "	1786-ban	4777.
	1857-ben	6536.
	1890-ben	8167.
	1900-ban	9772.
Vizakna " " "	1786-ban	2861.
	1857-ben	3441.
	1890-ben	3772.
	1900-ban	3914.
Abrudbánya " " "	1786-ban	2342.
	1857-ben	2959.
	1890-ben	2993.
	1900-ban	2984.

Meg kell jegyezmem, miszerint Abrudbánya és Verespatak a csak 1876-ban kiszakított Kornával együtt 1786-ban egy községet képeztek 4684 lakóval; tekintettel, hogy akkor Verespatak mint új telep még kevéssé lehetett benépesítve, Verespatak és Kornára felét láttam levonhatónak az egész népességnek.

Gáspár János.

Országgyűlés.

Szóts Pál beszéde.

— Tartotta a képviselőház február 20-iki ülését. —
 (Folytatás.)

T. Ház! A felső oktatás köréből csak egyetlen-egy kérdésre akarom felhívni a t. miniszter ur figyelmét, arra, amelyet Emmer Kornél t. képviselő ur már a pénzügyi bizottságban szóba hozott. És mert már szóba volt hozva, az iniciális dicsőségéről bár le kell ugyan mondanom, de még sem tagadhatom meg, hogy ne intézzem a miniszter urhoz azon kérést hogy állítson fel a két tud. egyetemen egy-egy szociológiai tanszéket! T. Ház! Az idők nagy változáson mentek keresztül és azon szimptomákat, melyeket az új idők járása felszínre vetett, nemcsak vehemenciájuk miatt, melylyel érvényesítésüket keresik, hanem humanitárius szempontból is figyelembe kell vennünk és le kell velük számolnunk. Amint hogy leszámol a Ház maga is, midőn csak a legutóbbi időben is igen fontos szociális kérdésekre kerestt megoldást. Erős meggyőződés, hogy minél tovább haladunk az új században, a szociális problémák annál nagyobb számban nyomulnak előtérbe és annál nagyobb mértékben fogják követelni, hogy részükre egészséges megoldást keressünk. Mi természetesebb miut az, hogy ha így állnak a dolgok, az alma mater sem zárkozhatik el ez elől és igen nagy könnyelműség volna tőlünk, ha tekintettel azokra a harezokra, amelyeket ez a század tőlünk átvenni hivatva lesz, a szociális fegyverek nélkül küldöök be és könnyen magunkra vennök az utókor azon vadját, hogy legfontosabb kötelességünk egyiket nem ismerjük fel és nem teljesítettük. (Helyeslés.)

Végeztül meg csak egyet. A miniszter ur előjáró beszédében utalt arra az internacionális törekvésre, amely oda gravitál hogy a nevelés ügy érvényesüljön az oktatás terén, mint ahogy annak érvényesülnie kell. Utalt a miniszter ur arra is, hogy ebben az internacionális törekvésben a legújabb fázis a francia kultus/miniszternek az az elaborátuma, melylyel a francia közvelmény ele lépett és a melyben újfent is a nevelési érdekek lelkiismeretesebb kultiválását hangsúlyozza, különösen azzal, hogy a tanítás, nevelés nélkül, a tanárra és a tanítóra nézve egyaránt jelentékeny részben kárba ment faradság. Ennek az elaborátumnak bevezetése után igazi passzióval fogtam bele a részletek olvasásába, amennyire a francia kivonatos közlés lehetősége tette.

Wlasics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter: Megvan az eredetiben is!

Szóts Pál: Megvan annak, akinek; fájdalom, nekem csak a kivonata van meg. Hanem mondhatom, hogy ezen részleteket csatlakozással tettem le kezemből. Nem azért, mintha ezek nem volnának egytől-egyig okos, helyes, sőt bölcs dolgok, de azért, — és e tekintetben gratulálhatunk a miniszterünknek — mert ezeknek az intézkedéseknek csaknem mindenikét a t. miniszter ur évek hosszú sora óta sürgeti, mi több, jelentékeny részüket a költségvetésben már meg is valósitva találjuk.

Ezt nem azért hoztam fel, mintha én ezzel a francia kulturának főlebe akarnám helyezni a magyar kultúrát. Bár tehetném és bár joggal tehetném! De felhoztam annak igazolására, hogy hosszú időknél szomorú tapasztalatai következtében ma már elemi erővel tolu előtérbe a fokozottabb nevelés szükségének már nem az érzete, hanem a szó szoros értelmében vett kényszerűsége.

Mert mit tapasztalunk, t. Ház? Legyünk őszinték mindennapi életünk tanulságaival szemben, melyek, elismerem, előfordulnak más államok közoktatásügyében is. Nem tapasztalhatjuk-e azt, hogy a szülőik nap nap után panaszkodnak, hogy gyermekeik, a kikre pedig a szülők inkább halmoznak dicséretet, mint gáncsol, nem hozzák haza az iskolából mindazt, amit az iskolától várnak? A szülőknél ez a panasza semmiesetre sem vonatkozhatik a tanításra. Hiszen látjuk, hogy a miniszter ur rendeletekkel, mi több: a tantervek módo-

sításával, egészen új átdolgozásával azon van, hogy az ifjúságnak tulterheltségén lehetőleg könnyítsen. Ha valamire vonatkozik tehát a szülői panasz, nem vonatkozhatik másra, mint hogy az iskolában a tanítás mellett nagy mértékben hátrébe szorul a nevelés kérdése.

T. képviselőház! Általában véve a közoktatásügyi kérdésnél és eredményeknél nem szeretem a szülők véleményét zsinórmértékül elfogadni. Vak elfogultság, szakismeretek hiánya és sok más ok folytán, amelyeket részletezni nem akarok. De ha más kérdésben nem is, ebben a tanítás és a nevelés között alaposan megbillent egyensúly-kérdésben nekem az a meggyőződés, hogy a szülők véleménye egészséges érzeknek a kifolyása. Hogy ez így van, arra nekem is erős bizonyítékaim vannak.

Egyik bizonyítékomban a legflagransabb, itt Budapesten nyilatkozik meg a felső oktatás terén. T. képviselőház! Miként Tisza István gróf t. képviselőtársam, én is híve vagyok, kétségtelenül meglévő hátrányai mellett sokkal nagyobb előnyei következtében. De engedelmet kérek, az a szabadság, amely a tanszabadság mellett az egyetemnek minden terén kezd lábrakapni az én meggyőződés szerint már közel van ahhoz, hogy a szabadságokkal való visszaéléseknek lehessen nevezni. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.)

Keserű érzésekkel látjuk, t. képviselőház, hogy a tanár urak talán tudományos elfoglaltságuk folytán nem kívánják a szigorúan előírt órákon kívül az ifjúság fejlődésére jótékonyan hatni. Keserűen látjuk, hogy a tanárok és az ifjúság között az egyetemeken egyáltalán nincs más közösség, mint amennyit reájuk a vizsgák kényszerít. És keserű, a jövő miatt aggódo érzésekkel látjuk, hogy az ifjúság legnagyobb része a középiskolákból nem hoz magával annyi kötelességtudást, amennyivel egyetemi kötelezettségeinek eleget tudna tenni. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.) Keserű érzésekkel látjuk, hogy az ifjúságnak egy igen jelentékeny részében annyira megcsappant a jobb érzés, hogy ambícióját már nem abban találja, hogy a vizsgákra elkészülve, nyugodt lelkiismerettel menjen hanem abban, hogy a vizsgákat megelőzőleg a befolyásos egyének minél nagyobb tömeget használja föl és a befolyásos egyének minél több protegáló levelét zúdítsa a czenzeáló tanárok nyakába. (Igaz! Ugy van jobbról.)

(Vége következik.)

A nagyenyedi kisegítő takarékpénztár igazgatóságának jelentése az 1900. üzletéről a február 27-én tartott közgyűlésen.

Tisztelt közgyűlés!

Mielőtt a múlt 1900-ik év kedvező üzlet-eredményéről szólnánk, szomorú kötelességet kell teljesítenünk. Fájdalommal kell jelezni azon veszteséget, mely társaságunkat annak vezető lelke, buzgó igazgatója, székelkereszturi Kovács Gyula, Nagy-Enyed város érdeműs polgármesterének elhunytával érte. Kovács Gyula 1877. augusztus hó 19-én kezdette meg intézetünknek munkásságát, midőn jegyzővé választott. 1878. január 21-től, mint könyvvívő, 1882. szeptember 2-től kezdve pedig 1900. évi június hó 23-án történt, melten meggyászolt haláláig mint igazgató vezette fáradhatlan kitarással és példás hűséggel társaságunk ügyeit. Az első üzletév, melyet 1878-ról ő zárt le, 4000 forint törzsbetét és 60.274 forint 60 kr betét mellett 666.062 forint 26 kr forgalmat és 1394 forint 30 kr tiszta nyereséget mutatott fel, míg az 1899-ik évről szóló utolsó üzletév mérlege 100.000 forint részvénytőket, 31.024 forint 17 kr tartalék-alapot, 8.950.527 forint 89 kr. forgalmat és 21.293 forint 75 kr nyereséget mutat fel. Igaz, hogy kedvező gazdasági viszonyok, társaságunk részvényeseinek, igazgatóságának és felügyelőinek fáradhatlan munkássága és bizalma emeltek társaságunk fejlődését, de a bizalom és a munkásság föllendüléséhez Kovács Gyulának erős akarata puritán magatartása, okos gazdálkodása s becsületes törekvéseinek méltatása szolgált hatalmas indító erőül. Szívünkben gyászoltuk meg kora halálát s lelkiünkben mondunk áldást emlékére!

Az ő szerencsés munkásságának részbeni méltatásául határozta el igazgatóságunk, hogy özvegyének, nyugdíj-képpen, az 1900. évben létesített nyugdíj-alap jövedelmének megfelelő segély megszavazását hozza javaslatba a t. közgyűlés elé, mely fölött a tárgysorozat rendén lesz alkalom határozni

Igazgatóságunknak az üzlet további vezetése fölött gyorsan kellett határozni s e végből az igazgatói állást Török Bertalan társulati alelnökkel töltötte be, ki már 1877 óta tagja igazgatóságunknak s így az intézet fejlesztési munkájában nehaj Kovács Gyulával egyidejűleg vett részt, ki azonban — elfoglaltságára hivatkozva — e megtisztelő megbízatást csak az új üzletév kezdetéig ígérte teljesíteni, azon véleményben lévén, hogy az

intézet üzleti vezetése, a szerencsés vagyoni és üzleti emelkedés folytán, úgy közgazdasági szempontból, mint a részvényeseink érdekei javára oly igazgatóra bízassék, ki más közhivataltól menten minden idejét, minden munkásságát csakis társaságunknak szentelje.

Átterve a lefolyt üzletévre, azt szerencsésnek és eredményeiben kedvezőnek jelezhetjük. A kedvezőtlen pénzpiacz, a magas kamatláb, a drága váltó-leszámtolás dacára a kölcsönök kamatlábát nem emeltük fel és semminemű mellek-díjat — pl. megintés, iras-díj — stb. pótlás végett nem rendeltünk el, mert szem előtt tartjuk, hogy társaságunknak első sorban a közgazdaság, az ipar és kereskedelem segélyére és támogatására, az üzorás-kölcsönök megszüntetésére és a takarékosagra való buzdítással az egyesek tőke-gyűjtésére kell szolgálnia.

A lefolyt évben a régi üzlet-kezelés részbeni megváltoztatását előkészítve, azt a folyó 1901-ik évben életbe léptettük, melylyel azt kívánjuk elérni, hogy a betétek és kölcsönök nagy tömege könnyebben áttekinthető és ellenőrizhető legyen. Ugyane célból szándékunk, hogy ez évben oly tisztviselőket állítsunk be kik csakis intézetünknek foglalkozni, s emellegve az eddigi üzlet-napokat a szükséghez képest megszaporítva, a közönség igényeit többször és gyorsabban elégíthessük ki.

Ugyancsak ebből a szempontból szükséges lesz a mostani elegetlen és celszerűtlen helyiség helyett — melyet 3 évre biztosítani meg kénytelenek voltunk — más, megfelelő helyiségről gondoskodni, sőt — ha kedvező alkalom nyílik, egy intézeti házat vásárolni, vagy — ami az üzleti munka-beosztás a közönség kényelme és városunk külső díszének emelése szempontjából helyesebb lenne — építeni, természetesen kellő figyelemmel a befektethető tőke jövedelmezőségére.

Üzlet forgalmunk ez évben 9.880.431 korona 94 fillér bevetelt, 9.859.189 kor. 54 fill. kiadást, együtt 19.739.621 korona 48 fillér összeforgalmat és 22.677 kor. 44 fill. pénztármaradékot mutat fel, vagyis a megelőző 1899-évi 18.682.934 kor. 56 fillérrel szemben 1900. évben az összeforgalom 1.560.686 korona és 92 fillérrel emelkedett.

Igazgatóságunk rendezte a törvényes uton felhajtathatónak bizonyult követeléseket s azokat leírásba hozta.

A „Merlegben“ feltüntetett „Vagyon“ tételnél különösen kiemeljük a kölcsönök emelkedését (1900-ban: 2.443.920 korona 80 fillér, 1899-ben: 2.379.280 kor. 04 fill.) 74.640 kor. 74 fillérrel, a „Teher“ tételnél pedig a betétek és tőkésített kamatok emelkedését (1900-ban 2.322.270 kor. 93 fill., 1899-ben 2.296.667 kor. 58 fill.) 25.603 kor. 35 fillérrel, ambar meg egyszer sem történt, hogy oly nagy összegeket kellett volna egyes betevőknek kifizetnünk, mint 1900-ban.

Betét volt összesen 1622 és pedig: 20 koronáig 697, 20—100 koronáig 220, 100—200 koronáig 120, 200—1000 koronáig 302, 1000—2000 koronáig 92, 2000—4000 koronáig 78, 4000—10.000 koronáig 56, 10.000—20.000 koronáig 37, 20.000—50.000 koronáig 16, 50.000—100.000 koronáig 3, 100.000 koronán felül 1.

Kölcsön adatott: 100 koronáig 962, 100—200 koronáig 1844, 200—500 koronáig 2108, 500—1000 koronáig 621, 1000—2000 koronáig 212, 2000—5000 koronáig 71, 5000—10.000 koronáig 31, 10.000—20.000 koronáig 13, 20.000 koronán felül 1. Összesen 5863 kölcsön.

Ugy a betétek, mint a kölcsönök főtömeget az 1000 koronáig terjedő összegek képezik, jelezve, hogy főleg középosztályunk, kereskedőink és iparosaink veszik igénybe.

A kölcsön adott összegek kellő fedezetét és biztosítását szigorúan megbíráltuk, s ott, ahol szükséges volt, bírói uton felhajtottuk.

Nyereség-vesztés-számlánk az 1899-ik üzletév szemben 25.705 kor. 95 fillérrel kedvezőbb. Különösen kiemeljük a kölcsönök után rendes és hátralek kamatokban elért eredményt, mely összesen 195.951 korona és 19 fillért tett, mi az 1899. évvel szemben 24.752 korona 31 fillér többletet mutat. Tartalék-alapunk is szépen gyarapodott, a múlt évi jutalek kamat jövedelem útján 72.586 korona 94 fillérre s ezen kívül a múlt évben létesített nyugdíj-alap is kamat-jövedelmével 8.106 korona 79 fillérre nőtt. Mindkét alap a jövedelemből leendő részesítés folytán szép összeget fog felmutatni, mit különösen a tartalék-alapnál igen fontos czelnak tekintünk betétjeink biztosítására. A múlt üzletév tiszta jövedelme 43.841 korona 12 fillért tett, több a múlt évi 42.587 korona 50 fillér nyereséggel szemben 1.253 korona 62 fillérrel. Ajánljuk, hogy a részvényeseknek részvényenkint az alapszabályszerűen illető 5%-on felül még 8%, összesen 13%, vagyis 26 korona fizetessék ki. Továbbá: az Igazgatóság jutalékára 9400 korona, a felügyelőség jutalékára 2800 korona, a tisztviselők jutalékára 1700 korona, jótékony czélra 1400 korona, nyugdíj-alapra 2000 korona, tartalék-alapra 3541 korona 12 fillér adassék.

A jótékony czélra szánt 1400 korona összeg mikénti felosztására nézve külön teszünk javaslatot.

Az igazgatóság tagjai sorában dr. Magyar Károly és nehaj Kovács Gyula igazgatónk helye, — a felügyelőségi tagok közül pedig Gáspár János és dr. Winkler Albert helyei töltendők be szabályszerű választás útján részvényeseink sorából.

Kérjük a mélyen tisztelt közgyűlést, miszerint — meghallgatva a felügyelő bizottság jelentését is — a részletesen átvizsgált zárszámadást, mérleget és jövedelem felosztására vonatkozó javaslatot elfogadni és a szokásos felmentvenyt megadni méltóztatassék.

Maffia.

(Esküdtársi tárgyalás.)

Gyulafehérvár, 1901. febr. 25.

A maffia hazája Olaszország. A boszúálló természetű talján, ha családjának valamelyik tagját megölték, nem a büntető bíróságtól kér és vár elégtételt, hanem magy. vész magának. Ha a véres boszú sikerül az áldozat családjára sem nyugszik aztán, hanem elvakultan folytatja a veres boszú áldástalan munkáját, mely gyakran egész családok kipusztítását vonja maga után. Ilyen volt a két évvel ezelőtt lezajlott Palizzolo-bűnpör, mely a világsajtót hónapokon keresztül foglalkoztatta, s melyben a meregnek és törnek igen jelentékeny szerepe volt.

A románok verében is csörgedezik valami Italia lakóinak tüzes véreből, mert hisz kétségtelen, hogy a románok latin eredetű nepek, ha mindjárt szláv keveredéssel is. Ez magyarázza meg aztán az oláhnak fölötté boszúálló természetét, s viszont ebből folyik, hogy a veres boszú, ha nem is olyan nagy mértékben, mint az olaszoknál, a románoknál is divik.

Ilyen veres boszú áldozata lett Tartaria községében a múlt év szeptember 30-án Suvajna Niculae erdőőr. A véres eset kiinduló pontját az képezi, hogy ezelőtt másfél évvel a meggyilkolt erdőőr feleségének a felszemet kiütöttek. A tettest két évi fogházra ítélte el a bíróság.

Zaharie Jakabnak az elítélt sógora volt és különben is szerfölött kedves embere. Gyakran emlegette sóhajtozva: Szegény sógorom, teged bizony két évre becsuktak! A Suvajna család valamelyik tagját, ha csak messziről látta is, forrt a vére és egyre szötte boszúálló teremt. Múlt év január havában Suvajna Niculae erdőőr lett. Gógósen járt-kelt kétszövű fegyverrel vállán és szigorúan teljesítette hivatalából kifolyó kötelességeit. Zaharie Jakab boszúja nőtt, egyre nőtt. Képtelen volt megbarátkozni avval a gondolattal, hogy legnagyobb ellensége fegyveres erdőőr, míg ő megmaradt közönséges bockoros parasztnak. Hat meg mikor Suvajna följelentette őt egy erdőőri kihágásért! A kehely csordultig megtelt. Terve egyszeribe kész volt. Most már csak tarsat keresett.

Marin Szimiont, a másik falu-rosszat is följelentette az erdőőr néhány lopásait, ki tehát készségei fogadta el Zaharie Jakab ajánlatát.

A fönt említett napon, vasárnap delután egy korcsmában ittak mindhárman. A két gyilkos öt óra tájban haza ment, benéztek még egy pár helyre, hogy alibi-jük legyen, mikor pedig besötétedett, az alvinczi utcán egy kut mögé elbujtak. Tudtak, hogy erre kell menni a nehainak hazafele. Ugy is történt.

Fel hét óra tájban jött Suvajna Niculae egyedül. Az est-szürkület dacára a tettesek kivették hatalmas alakját. Az ölnel magasabb termetű erdőőr dülöngözve jött, mert sokat ivott a korcsmában. A kétszövű fegyver most is a vállán. Már alig nyolcz-tiz lepesnyire volt a kuttól.

A két gazember szíve hevesen lüktetett. Marin Szimion reszkette szorongatta kezében a vasszavart, arczán hideg verejtek folyt végig. Ziháló hangon sugta tarsának: — Hatha lelő bennünket?

— Ne fejj semmit, rézreg az, mint a tők — bátorította Zaharie Jakab czimboráját és a két gyilkos előugrott rejtkehelyéről.

Egyik jobbról, másik balról mérte hatalmas csapásait az áldozat fejére, kinek koponyája szerteszéjjel repedt. Egy szó, egy sóhaj nélkül rogyott össze holtan Suvajna Niculae.

Nyolcz nap múlva már mind a két gazember fogva volt. A nyomozás igen nehéz feladatot adott a nyomozó közegeknek, mert tény-tanu nem volt, a falusiak pedig félve, remegve vallottak. A két gyilkos rettegett alak volt a faluban.

Pár hét múlva megölték Muntean Jakabot, a bűnpör egyik legfontosabb tanuját

*

Az esküdtársi tárgyalást, mely február 19-én kezdődött és hat napon keresztül tartott, Nemes Samuel törvényszéki elnök vezette.

Szavazóbirák voltak: Korbuty Ignác kir. ítelő táblai bíró és dr. Ujvárosi Miklós törvényszéki bíró. A

vádat Elekes Lajos ügyész képviselte, a védő dr. Emmanuel Győző ügyvéd volt. Az esküdtszék a következőképpen alakult meg: Dunai Sándor, dr. Péter János, Borza Jenő, ifj. Lázár Karoly, Predovics Pópius, Glück Rudolf, György Simon, Szentgyörgyi Mór, Barsay Gábor, Suciu Kálmán, Schramm Károly, Szalanczy Jenő. Pótesküdték lettek: Csejdy Lajos, Kun Gyula.

A tárgyalásra csaknem az egész falu meg volt idezve tanúnak. De szükség is volt anyi emberre, mert a két vádlott makacsul tagadott. A fölmerült bizonyítékok azonban rendkívül súlyosak voltak.

Elekes Lajos nagyszabású vádbeszédjében mesterileg csoportosította az összes fölmerült terhelt bizonyítékokat és arra kérte az esküdteket, hogy gyilkosság bűntettében mondják ki bűnösnek vádlottakat.

Ezután dr. Emmanuel Győző igen sikerült plaidoyerja következett, melyben arra kérte az esküdteket, hogy mentsek föl vendégeit.

Az előki resumé után az esküdtek visszavonultak tanácskozáni. Barsay Gábor, az esküdtek főnöke, hirdette ki a verdiktet, mely szerint az esküdtek mindketten vádlottak gyilkosság bűntettében mondták ki bűnösnek.

A bíróság ez alapján a 92. §. alkalmazásával 15-15 évi fegyházra ítélte a két vádlottat.

Az ügyész az ítélet ellen semmiféle panaszt nem jelentett be.

A tárgyalás befejezése után Nemes Sámuel, törvényeszi elnök rövid beszédet intézett az esküdtekhez, melyben kiemelte, hogy a három heten keresztül tartott esküdtszék tárgyalásokon valamennyien fáradhatatlanul és lelkiismeretesen teljesítették a törvény által rájuk mert kötelességet.

Az esküdtek az elnököt beszédje végén megjelénkeztek. Ezzel a 21 napig tartott esküdtszék ciklus véget ért.

A nagyenyedi kisegítő takarékpénztár közgyűlése.

Vármegyénk virágzó pénzügyi életét közölte alakulására legregibb, forgalmára nézve legtekintélyesebb nagyenyedi kisegítő takarékpénztár február hó 27-én tartotta közgyűlést saját helyiségeiben. Személyesen megjelent 20 részvényes, meghatalmazott által képviselve voltak 15 ön, összesen 564 részvényessel és 521 szavazattal. Dr. Magyarai Károly elnök nyitotta meg a közgyűlést szép beszéddel, melyben mely részvétel emlékeztet meg néhai Kovács Gyula igazgatóról, kinek elhunyt feletti a közgyűlés fájdalmas részvétet jegyzőkönyvébe iktatta. Az igazgatóság jelentését, melyet külön közlünk, Török Bertalan igazgató olvas fel, mire Gáspár János felügyelő elnök jelentébe, hogy a zárszámadásokat a felügyelőség rendben találta. Csató János kir. tanácsos alispán meleg elismeréssel emelte ki Török Bertalan igazgató sikeres munkásságát s indítványára a közgyűlés ezért köszönetét fejezte ki. — Az igazgatóságnak a 43 841 korona 12 fillér nyereség felosztására vonatkozó javaslatát egyhangulag elfogadta a közgyűlés, valamint Gáspár J. f. ü. biz. elnök által előterjesztett javaslatot is az 1400 korona jötekmény célra szánt nyereség felosztására nézve, mely szerint adatik: a nagyenyedi Ó. tüdőltő-egyletnek 100 kor., az ipariskolának 100 kor., az elemi és polg. leányiskolának (jutalomkönyvekre) 150 kor., a szegény tanulókat segélyező körnek és a r. kath. egyháznak temploma részére 100—100 kor., Bethlen Gábor fejedelem szobrára 3-ik részlettől 200 kor., a nagyenyedi ev. ref. templom építésére 350 kor., a miriszlói csata-emlekre 150 kor., a b. benedeki és ózdi ref. templomok építésére és a kolozsvári protest. szeretet-házra 50—50 korona. — Elfogadta továbbá a közgyűlés Török Bertalan igazgató indoklása után az igazgatóság azon indítványát, miszerint, tekintve néhai Kovács Gyula igazgató hosszúságú és hű szolgálatait, özvegyének 480 korona évi özvegyi segély adassék. — A választások is igen szép egyetértéssel történtek meg. Folyovich Sándor kir. közjegyző vezetése alatt. Megválasztották az igazgatóságba: dr. Magyarai Károly és Gáspár János, a felügyelőségbe: dr. Winkler Albert és dr. Müller Jenő. — Dr. Magyarai Károly szép szavakban köszönte meg maga s a megválasztottak nevében a bizalmat s a gyűlést éljenzés között bezárta.

Részvényes.

Vegyes hírek.

— Lapunk t. olvasóit tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen beküldeni sziveskedjenek.

— Áthelyezés. Az elmúlt hetekben nevezték ki Balázs Endrét, a helyi pénzügyigazgatóság gyakoronokát, fogalmazóvá a balassagyarmathi m. kir. pénzügyigazgatósághoz s most — mielőtt eltávozott volna — áthelyezték Nagy-Enyedre a távozó Hollós István

helyére. Örvendünk, hogy a szorgalmas, szakképzett fiatal tisztviselő így körültekintően maradt.

— Nyugalomba. Alsófehér vármegye e hó 1-én tartott üléseben beadott kérés folytán megállapította Kóncz Albert vármegyei főpénztárnok nyugdíj jogosultságát és ezt bejelenté a hó végén tartandó megyegyűlésnek mely hivatva lesz a nyugalomba vonuló főpénztárnok helyett újat választani. Nem szívesen regisztráljuk e hírt, mert Kóncz távozására nehéz és fontos állásáról, melyben közbeesülésnek örövendett s melyet teljes megbízhatósággal töltött be, határozottan veszteség.

— Bethlen Gábor erdélyi fejedelemnek Nagy-Enyeden felállítandó szobor alapja javára, országos gyűjtés útján, 1901 február hó 15-ig 28.383 kor. 87 fillér gyűlt össze. Felkerjük lapunk t. olvasó közönségét ismételtén, hogy részesítse e hazafias mozgalmat magybecsű pártfogásában.

— A vármegyei központi választmány folyó hó 2-án tartott gyűlésében az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének 1902. évre kiigazítására megalakította az összeró küldöttségeket s a kiigazítási eljárás keresztülvitelére határidőül a márczius hó 26-tól április hó 6-ig terjedő időt tűzte ki. Az összeró küldöttségek kötelesek lesznek a névjegyzékből kihagyandóknak talált egyeneket a kihagyás okának közlésevel a közszolg. előjárások útján írásban értesíteni. Az összeró küldöttségek következőképpen alakították meg: Nagy-Enyed városába: elnök dr. Varró László, tagok Nagy Lajos, Z. Szócs Sándor. A nagyenyedi járás Maroson inneni összeró kerületébe: elnök Szász József, tagok Krengel Sándor, Angyal József, a Maroson túli összeró kerületébe: elnök Imreh József, tagok Solymosi Balint, Finna Bela. A marosújvári járás I-ső összeró kerületébe: elnök Bójtó Kálmán, tagok Fülöp Gábor, Fekete István; a II-ik összeró kerületébe: elnök Zeyk Endre, tagok Bedő Sámuel, Kurta Károly. A balászfalvi járás I-ső összeró kerületébe: elnök dr. Hosszu Vazul, tagok Glück József, Dean Valer; a II-ik összeró kerületébe: elnök Simonffy Alajos, tagok Dobolyi Zsigmond, Dobolyi Elemér. A kisenyedi járásba: elnök Szabó Lajos, tagok Peterffy Kálmán, Buda György. Az alvinczi járás I-ső összeró kerületébe: elnök Batta Bertalan, tagok Glück Samu, Szabó József; a II-ik összeró kerületébe: elnök Pengrácz Géza, tagok Benedek Károly, Glück Adolf. A magyarigényi járás I-ső összeró kerületébe: elnök Csuka Domokos, tagok Frenkl Gyula, Süköd Gerő; a II-ik összeró kerületébe: elnök Oelberg Gusztáv, tagok Csiky János, Albini Gyula. A verespataki járásba: elnök Lucze Antal, tagok Winkler János, Paul István.

— A tél, mely január 1-én állított be hóval és hideggel, éppen oly szigorúan uralkodik a hóvirág- és ibolyafakasztó márczius havában, mintha mit sem akarna tudni a tavasz közeledtéről. Valószínűleg megvárja a naptárbeli „hivatalos” napot, amidőn szívünk óhajítása szerint és üres faskamaráink láttára csakugyan tova lébber. Ily hosszú, jéggel-hóval állandóan bellelt télre a „legöregebb emberek” sem emlékeznek!

— A Sport-egyesület közgyűlése. A Nagy-Enyedi Sport-Egyesület évi rendes közgyűlését folyó márcz. hó 7-én, csütörtökön d. u. 4 órakor az új városháza dísztermében fogja megtartani. Az egyesület összes alapító és rendes tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

— Öngyilkosság. Egy fiatal leány dobta el magát az életet. Tunyogi Jolán, a tövisi vasúti vendéglős szép leánya, elmúlt szerdán, felhasználva szülei távollétét, szíven lőtte magát. Mindig megdöbbenő az öngyilkosság, de hatványozva az, mikor egy ilyen fiatal leány, a boldogság küszöbén — mert jegyes volt — dobja el magát az életet! Temetése e hó 1-én óriási részvét mellett folyt le. Találja fel az égben, amit keresett! — A melyen lesújtott szülők a következő szomorú jelentést adták ki: Alóltott szülők, nagyszülők, testvérek, vőlegény, rokonok és ismerősök a szív legmélyebb fájdalommal jelentjük, hogy Tunyogi Csapó Jolán a forrón szeretett jó gyermek, unoka, testvér, menyasszony és rokon folyó hó 27-én délelőtt 3/411 órakor rövid szenvedés után elhunyt. Hült teteme márczius hó 1-én d. u. 1/24 órakor a róm. kath. egyház szertartása szerint fog az anyaföldnek átadatni. A rög felette legyen könnyű pihenése legyen csendes! Tövis, 1901. február hó 27-én. Tunyogi Csapó Ferenc és neje szül. Gönczi Ida, mint bánatos szülők. Tunyogi Csapó András és neje Saska Anna, mint nagyszülők. Augustin Imre sógor és neje Tunyogi Csapó Aranka. Tunyogi Csapó Endre. Tunyogi Csapó Ida, Tunyogi Csapó Berta. Tunyogi Csapó Piroksa, mint testvérek. Dr. Farkas Árpád, mint vőlegény. Dr. Veress Lajos, dr. Veress Sándor, Veress Márton, mint sógorok.

— Nagy-Enyed város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a folyó 1901. évben a fősorozás a városi régi óvoda helyiségeiben április hó 12-én fog

megtartatni. Felhívtnak tehát az 1878., 1879. és 1880. évben született helybeli illetőségű, továbbá az idegen illetőségű, de a fősorozáson itt helyben előállítani kötelesek, hogy a fentnevezett napon reggel 7 órakor a régi kisdődöda udvarán, az óvodapüspök előtt józanon, megmosakodva és tisztán öltözve annál is inkább megjelenjenek, mert a meg nem jelenők igazolatlan elmaradásuk esetében — a menyire nem lesznek hadszökevényeknek tekintendők — 20 koronától 400 koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújtatnak. Együttal felhívtnak mindazok, kiknek valamely tekintetből kedvezményre van igényük, hogy emelendő igényükre vonatkozó igazolványukat a városi tanácsnál márczius hó 15-éig okvetlenül beadják. Végül megjegyezni kívánjuk, hogy az állítási és egyáltalában a vedtörvényből folyó minden kötelezettségnek elmulasztására nézve ezen hirdetőnyelben foglaltak, vagy a törvény nem tudása mentesítet a büntetés kiszabásánál nem képezhet. A városi tanácsból. Nagy-Enyeden, 1901. évi február hó 25-én. Dr. Varró, polgármester.

— Nyilvános számadás és köszönetnyilvánítás. A marosújvári polgári olvasókör m. hó 16-án igen sikerült táncmuatást rendezett, melyet megjelenésével gróf Bethlen Sándor. közeletünk kiváló alakja az idén is megtisztelt. A mul-tagon igen szép számmal volt képviselve Maros-Ujvár és vidékének intelligenciája is. Az első negyest 48 pár jart. Az összes bevétel volt 374 korona 50 fillér. kiadás 163 kor. 50 fill. s így maradt az olvasókör javára tiszta jövedelem 211 kor. 05 fillér. Felülfizettek: Br. Kemény Gejza, gr. Mikes Kelemen 40—40 kor., gr. Bethlen Sándor 30 kor., a marosújvári szodagyár 15 kor., dr. Bikfalvi Karoly, Ciccomarra Richard, Felix Karoly, Fritz Pal, Heinzel Sándor, dr. Nagy Samu 10—10 kor., László József 5 kor., Balog János Castaletto Hugó 4—4 kor., Bójtó Kálmán, Kurta Karoly, Szabó Albert 3—3 kor., Demeter István, Gütler Ágoston, Feiler Lazar, Jancsó Lajos, Sikó Árpád, Schmeizer Vilmos, Virág János 2—2 kor., Boer György, Borbely János, Aschenbrenner Matyás, Filla Ede, Magdó Mihály, Richter Károly, Konya Sándor, Szilágyi Géza, Schreiner István, Kovacs Karoly, Réguis Karoly, Stein Ignacz, id. Fetes Beni, R. Visky Bela 1—1 kor., Kúncses Ede 60 fill. Hinteraner Károly 50 fill. Fiedler N. 40 fillért. — Fogadják a t. fellülfizetők az olvasókör választmány és rendező bizottság halás köszönetét.

— A balászfalvi takarékpénztár r.-t. február hó 24-én tartotta meg saját házában szép nagyeremben évi közgyűlést Szabó Sámuel elnökle alatt, a részvényesek élénk érdeklődése közt. Mután az elnök a közgyűlés élénk részvétet tolmácsolta néhai Kovács Gyula igazg. tag elhunyt felett, a közgyűlés elfogadta a Dániel István igazgató által előterjesztett igazgatósági és Sinberger Salamou által felolvasott felügyelő-ségi jelentéseket, és megállapította a jötekmény célra szánt 364 korona felosztását. Szavazás útján megválasztotta az igazgatóságba Szabó Sámuel, Simonffy Alajos, Bretter József és Tóth Miklós részvényes tagokat. Közgyűlés után igazgatósági gyűlés volt, melyen Szabó Sámuel elnök, Simonffy Alajos alelnök, Daniel István igazgató, Cseresznyés Ödön jegyzővé választott s egyuttal kimondatott, hogy az eddig hétfő, szerda és péntek napokon tartott pénztári napokon kívül csütörtökön is délelőtt nyitva legyen a pénztár a kö-zönség részére. Gyűlés után vidám kis ebédre gyűltek a részvényesek, kedélyesen töltve az időt.

— Érdekes olcsó könyvek. Sirisaka Andor lapunk útján tudatja a t. olvasó közönséggel, hogy a saját szerkesztésében és kiadásában megjelent munkái közül az alábbi három művét — miután nyomdászával már teljesen leszámolt — fél árban küldi bérmentve. Munkái ezek: 1. „Magyar Közmondások Könyve” (22 iv. 352 oldal) 4 kor. helyett 2 kor. — 2. „A közmondásokról” Tanulmány (4 iv. 64 oldal) egy kor. helyett 50 fillér. — 3. „Anyósok Könyve” humorisztikus, satirikus anyós-tárgyú apróságok mulatságos és tanulságos gyűjteménye. Temérdek keppel, szazannyi élczzel. (12 iv. 192 oldal) Fűzve 2 kor. helyett 1 kor. Disz példány 4 kor. helyett 2 kor. — Megrendelési cím: Sirisaka Andor, Bogdása (Baranya-megyében).

Közgazdaság.

— Pompás málna-ujdonság: Feldbrunni folyton-termő. Pár év előtt a Feldbrunn melletti oldershausen birtok nagy kiterjedésű gyümölcs- és bogó-gyümölcs ültetvényeiben oly málna-ujdonság keletkezett, mely hó termőképességére, gyümölcsének nagyságára és finom zamatára ez ideig páratlan. Vagy három éve

4. oldal.

hogy kereskedelmi forgalomba hozták. Mühle Vilmos temesvári kertészeti telepeben (amely átvállalta az újdonságoknak az osztrák-magyar monarchia és a Balkán államokban való egyedárusítását) e málnának rendkívüli termőképességéről s ritka erős növeséről még november havában volt alkalmunk meggyőződni s el nem mulaszthatjuk, hogy e fajt nagy mennyiségekben való kiültetésre a legmelegebben ajánljuk. A „Feldbrunni folytotermostermő málna” a legjobb, legnagyobb, legzamatosabb és legbővebben termő málna. Növényei oly erőteljesen nőnek fel, hogy rövid idő alatt 2 méter magasságot is elérnek s mivel nagyon elágazódnak, kell, hogy a növényeket legalább is egy méter távolságra elültessük. E málna igen sok viszontagságot elbir: soha meg nem fagy, de a szárazság és forróság ellen semmiképp sem érzékeny. Sötétpiros gyümölcsei, melyeket mindig igen nagy számban hoz, nedvesebb és jobban ízlenek, mint bármely egyéb fajtanak gyümölcsei. Juniustól egész novemberig folyton szedhetjük a gyümölcsöket s igazán csakis a fagy zárja be a növénynek termő ösztövét.

Érdekes, hogy minden egyes levélnél ott van a gyümölcsképződés is, minél fogva az egyes ágak 50 cm-től egész egy méter hosszúságig borítva vannak gyümölcsökkel és hogy a gyümölcsök majdnem egyfői egyig kifogástalanul nagyok és szépek. E málnaujdonsággal már is igen jó málnagyűjteményünk egy pompás fajjal gazdagodik, és kimondhatjuk, hogy a legjobb valamennyi közül a „Feldbrunni folytotermostermő”. H

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Sz. 43—1901. tkvi.

Árverési hirdetés kivonat.

A marosújvári kir. járásbírósi hatóság közölte, hogy a marosújvári kir. járásbírósi hatóság mint telekkönyvi hatóság Roska Mojsze végrehajtató javára Krisztea Ténia végrehajtást szenvedő ellen 71 korona tőke, 19 kor. eddigi már megállapított, ugy a jelenlegi 10 koronában meghatározott, valamint az ezután felmerülő költségek kielégítése végett a végrehajtási árverést az 1881. LX. t.-cz. 146. §-a alapján a gyulafehérvári kir. törvényszék (marosújvári kir. járásbírósi) területén levő csongvai 28 számú tjkvben A + 1-6., 9. r. sz. 66, 67, 68, 69, 789, 1247, 1505, 1509, 1584, 1585 hr. sz. alatt felvett belsőség, kaszáló, szántó, erdő és 2510/289260-ad rész közlegető illetményből Krisztea Téniané Roska Paraszka %-ad rész jutalékaira 677 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az alábbi árverési feltételek szerint elrendeli.

Az árverés 1901. évi április hó 25. napján délelőtti 10 órakor Csongva községében fog megtartani.

Árverezni szándékozó végrehajtató kivételével tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy a 3333 88. I. M. számú rendelet 8. §-ban felsorolt óvadékképes értékpapírban az árverés megkezdése előtt a kikiáltott kezébe bántapénzül letenni, vagy annak a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről az elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Maros-Ujvárt, 1901. január 11-én.

Sólyom,
kir. albiró.

3381 1-1

2449—1900.

tkvi.

Árverési hirdetés kivonat.

A vizaknai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közölte, hogy a kir. kinestár végrehajtató Szabó Györgye I. Juon s társai végrehajtást szenvedő elleni 342 korona 54 fillér tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyben a gyulafehérvári királyi törvényszék területében a vizaknai kir. járásbírósi területén levő Oláh-Bogát község határára fekvő, oláh-bogati 283. sz. tjkvben A + 1-6. 9-12 r. 259, 260, 687, 2, 658, 947, 2, 1185, 1186, 1418, 1813, 2129, 2986, 3498 I, 3499 3. 3563 hr. sz. a foglalt Szabó Györgye I. Juon, Szabó Nicolae I. Györgye és Pasku Iliené Szabó Anna nevére felvett ingatlanokra az árverést 1367 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fent megjelölt ingatlanok az 1901. évi március hó 18-ik napján d. e. 10 órakor Oláh-Bogát községében megkezdendő nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozó végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat, vagyis 136 korona 70 fillér készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezébe letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Vizaknán, 1900. évi december hó 13-án.

A vizaknai kir. járásbírósi hatóság.

Korinsky Győző,
kir. aljárásbíró.

3358 1-1

Női kalapdivat-üzlet

12 éve hogy fennáll, jutányos áron azonnal eladó. — Bővebb felvilágosítást a kiadóban

3372 4-4

Sz. 105—1901.

főisp.

Pályázati hirdetés.

A kormányzatunkra bizott Alsófehér vármegye kisenyedi járásában a járási orvosi állás elhalálzás folytán üresedésbe jövén, ezen, Koneza község székhelyhez kötött, 1200 kor. évi fizetés és 300 kor. évi uti átalánnyal díjazott járási orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok, és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy családi állapotukat, eddigi alkalmaztatásukat, minősítéstiket és a tisztí orvosi vizsga sikeres letételét igazoló okmányaikkal felszerelt folyamodványukat hozzám március hó 25-ig annál is inkább terjesszék be, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe nem veendem

Alsófehér vármegye főispánjától.

Nagy-Enyeden, 1901. február hó 18-án.

Zeyk Dániel,
főispán.

3379 2-5

Sz. 4—1901.

tkvi.

Árverési hirdetés kivonat.

A marosújvári kir. járásbírósi hatóság mint tkvi hatóság a nagyenyedi kisegítő takarékpénztár végrehajtató javára Rekita Artenie végrehajtást szenvedő ellen 200 kor tőke, ennek 1895. évi december hó 10-ik napjától járó 8% kamatai, 52 korona 60 fillér eddigi már megállapított, ugy a jelenlegi 8 koronában meghatározott, valamint az ezután felmerülő költségek kielégítése végett a végrehajtási árverést az 1881. LX. t.-cz. 176. §-a alapján a gyulafehérvári kir. törvényszék (marosújvári kir. bíróság) területén levő szentjakabi 13. számú tjkvbe felvett s Rekita Juon, Oana, Mária és Vasilia kiskoruk nevén álló A + 1. r. 16 2, 16 3 hr. belsőségre 356 korona, a 4. r. 432 hr. szántóra 168 korona, a 7. r. 668 1 hr. szántóra 38 korona, a 11. r. 1053 4 hr. erdőre 6 korona, a 13. r. 1866 1 hr. szántóra 16 kor., a 15. r. 2252 hr. szőlőre 24 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban birtoktestenként elrendeli.

Az árverés 1901. évi március hó 21-ik napján délelőtti 10 órakor Szent-Jakab községében fog megtartani.

Árverezni szándékozó végrehajtató kivételével tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy a 3333 88. I. M. számú rendelet 8 §-ban felsorolt óvadékképes értékpapírban az árverés megkezdése előtt a kikiáltott kezébe bántapénzül letenni, vagy annak a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről az elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság telekkönyvi hatósága.

Maros-Ujvárt, 1901. évi január hó 11-én.

Sólyom,
kir. albiró

3387 1-1

Sz. 2428/1900.

tkvi.

Árverési hirdetés kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósi hatóság közölte, hogy az „Albina” nagyszabonyi takaréki és hitelintézet végrehajtatójának Dorke Simion s társai végrehajtást szenvedő elleni 184 korona tőke követelés és járulék iránti végrehajtási ügyben a gyulafehérvári kir. törvényszék területében a vizaknai kir. járásbírósi területén levő Ladamos községben és határára fekvő, ladamosi 39. sz. tjkvben A + 21-27 r. 72, 74, 343, 449, 522, 523, 524, 525, 526, 674, 900 hr. sz. a foglalt ifj. Dordea Ilie nevére felvett ingatlanok a 1536 korona, a ladamosi 79. sz. tjkvben A + 14-18 sz. a. ingatlanokra az árverést 324 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban s részben a nagyszabonyi általános takarékpénztár, Dr. Schvabe Gyula hagyatéka, Schvabe Paulina Keurueh János és Muntean Niculae csatlakoztatott végrehajtatók érdekében is elrendelte, és hogy fent megjelölt ingatlanok az 1901. évi március hó 20-ik napján délelőtti 9 órakor Ladamos községében megkezdendő nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozó végrehajtatók és képviselőik kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 153 kor 60 fillér és 32 korona 40 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában felvett árfolyammal igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt 3333 szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Vizaknán, 1900. évi december hó 10-én.

A vizaknai kir. járásbírósi hatóság.

Korinsky Győző,
kir. albiró.

3385 1-1

Minden háziasszony és anyja

üdvözölhető, aki az egészségre, takarékosra és jóízre való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé (mely csakis az ismert eredeti csomagokban valódi) használja.

3316 3-10

Faeladási hirdetés.

Vizakna város tanácsa a képviselőtestület megbízásából mint az allodium megbízottja 100—140 éves tölgyeszel erdejéből 100810—1900 számú magas miniszteri engedély alapján elad 1901 évi március hó 23-án d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános szó- és írásbeli ajánlatokkal egybekötött árverésen 30154 kat. holdon létező 100—140 éves 27809 m³-re becsült tölgy épület és 17500 m³-re becsült tölgy tűzfát.

Árverezők felhívattak, hogy a 34760 korona bánatpénzt vagy megfelelő értékű papírt egy koronás bélyeggel ellátott kellően lepecsételt írásbeli ajánlatukat, — melyekben a megajánlott vételár számmal és betűkkel tisztán kiírandó — s a borítékban „Ajánlat a Vizakna város erdejében eladásra kerülő fatömegre“ tisztán ki legyen írva. Itt határozottan megjelölendő, hogy ajánlatot tevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azokat megtartani magát feltétlenül aláveti; március 23. d. e. 10 óráig Vizakna város polgármesteréhez nyújtás be.

Utóajánlatok vagy olyanok, amelyek az előirt feltételeknek meg nem felelnek, nem fognak figyelembe vétetni.

Ugy az árverési, valamint a szerződési feltételek a gyulafehérvári m. kir. erdőgazdálkodásnál, s Vizakna város tanácsánál megtekinthetők.

Vizakna, 1901. február hó 23-án.

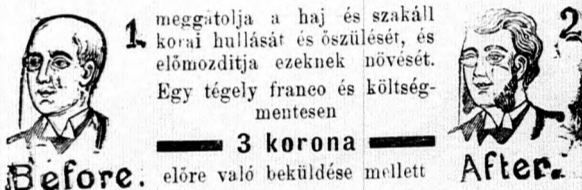
A városi tanács.

Szőcs József,
polgármester.

3384 1—1

Dr. Kriegl József-féle
valódi angol 5 3262 3—5

Tannochininkenőcse

1. meggátolja a haj és szakáll korai hullását és őszülését, és előmozdítja ezeknek növekedését. Egy tégely franco és költségmentesen

2. — 3 korona —

Before. előre való beküldése mellett After.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London SW.

Czím: **Thierry A. gyógyszerész balzsamgyára**
Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett.
Nagyban vásárlóknak tetemes engedmény.

Figyelmeztetés! A híres MAUTHNER FÉLE MAGVAK zacskóin rajt áll a MAUTHNER-NÉV. A melyen nincs rajt, az nem MAUTHNERTŐL való és ha mintolyan ajánlják, tessék visszautasítani.

Jobb és megbízhatóbb gazdasági- és kerti-magvak nem léteznek, mint a mioket 27 év óta szállít

Mauthner Ödön
cs. és kir. udvari szállító magkereskedése
BUDAPESTEN.

Irodák és raktárak: VII. Rottenbiller-utca 33. (Közüti villamos megállóhelye.)
Elárúzó helyiségek: VI. Andrásy-ut 23. (A magy. kir. operával szemben.)
226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

Üzletembe lehetőleg többnyire magyar ipartermékek vannak bevezetve.

Főtér 13. sz. a. utcza lakás 4 szoba, konyha, kamara kiadó.

Mint a **Mauthner** hírneves czég bizományosa, ajánlom kerti vetemény és virágmagvakat, ugyszintén az összes luczerna, lóher, különböző marharépak, diszfűvek, mint Margitszigeti kiállítási és perje fűmagvakat eredeti Mauthner nagy árjegyzéke szerint t. vevőimnek, így a nálam való beszerzés kényelmesebb és jutányosabb, mint a Budapestről rendelés, mert tuvar és csomagolás megtakarítódik.

Valódi gyémánt aczel kaszák, melyek mult évben oly józak bizonyultak. ez évadra ismét érkeznek, teljes felelősséggel árusítom el. Kerti eszközök, ásók, kapák, gereblyék, csákányok, hernyózó ollók, ojtó-viasz és kések kemény és folyékony — mind hazai gyártmányok — szintén legolesőbban állanak t. vevőim b. rendelkezésére.

Mint a **Ditrich és fiai** budapesti czég udvari szállítónak bizományosa, ajánlom legjobb minőségű **Jamaica, Cuba és braziliai rumokat; különböző császár-keverék és Pecco-virág teákat; teasüteményeket; Ajoka, pisztráng, angona halakat; friss viza-ikrát; francia mustárt; Groy, Ementáli, Imperiál és Permazán sajtokat** legolesőbb áron.

Az általánosan jónak talált híres **Asbest talp-betéteket**, mindennemű cipő sárga crémeket és lakkot a beszerzett igen olcsó árért ajánlom, melyek az eddigi árak **feléne felelnek** meg.

Legújban érkezett hajlékony aczel széna- és trágyavillákat ajánlom a gazdálkodók b. figyelmébe, melyek a szó teljes értelmében **eltörhetetlenek** és ha eltörnének, azokat massal kicserélem.

Asztali lámpák 70 kr.-tól feljebb, függő lámpák 40 kr. Alpacca tálcák I. 25 kr., II. 80 kr.-tól kezdve

Valódi angol aczel czitera- és czimbalom-hurok eredeti angol csomagokban — minden számba — raktáromon van.

BISZTRITSÁNY LAJOS.

3312 13—52

Valódi Brazay-tale legkitűnőbb **sósorszesz** nálam mindig kapható.

Hirdetéseket
elfogad

a
„Közérdek“
kiadóhivatala

olcsó árak
mellett.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a helybeli piacon 1883. év óta fennálló Vajda Péter czég divatkereskedését és temetkezési intézetét megvásároltam és azt

Tängel József ezelőtt **Vajda Péter**

kereskedelmi törvénszékileg bejegyzett czég alatt fogom tovább vezetni.

Ezen üzleti vállalatomnál kiváló gondot fordítok arra, hogy ugy a **divat, honi vászon, kalap, cipő, szőnyeg, diszmű, pipere, női és férfiruhaszövet és rövid-árak** nagy választékával, mint a

temetkezések

diszes és a legmérsékeltebb áron számított rendezésével a mai kor legmagasabb igényeit is kielégítem.

Szakmámba vágó árucikkeimet hazai és külföldi elsőrendű gyárosoktól szerzem be, minek következtében azon helyzetben vagyok, hogy a legjobb minőségű árukat lehető olcsón, a legszolidabb kiszolgálás és határozott szabott árak mellett bocsáthatom a t. vevő közönség rendelkezésére.

Magamat a n. é. közönség szives jóindulatu pártfogásába ajánlvá maradok
kiváló tisztelettel

TANGEL JÓZSEF.

Raktáron tartok mindennemű koporsókat, u. m.: fakoporsók 10 koronától 70 koronáig, érezkoporsók — felnyíló üveg-fedéllel is — 80 koronától 300 koronáig, sir-koszoruk 4 koronától 20 koronáig, koszoru-szalagok métere 30 fillértől 4 koronáig. 3346 12—12

Hulla-szállítási vállalat.

Sz. 427—1901.

Hirdetmény.

Lemondás folytán üresedésben levő **erdőőri állás** betöltésére ezennel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, akik ezen állást elfoglalni akarják, hogy a szabályszerűen felszerelt folyamodványukat az első kihirdetés napjától számított 15 nap alatt hozzám adják be, mert a később beérkezett kérések nem vétetnek számba.

A megválasztandó erdőőrre a Vizakna város tulajdonát képező 1400 hold erdő bízatik meg, az ezen állással járó jövedelem pedig 300 korona fizetés és 60 korona lóirtási átalány.

Vizakna, 1901. február hó 18.

Szőcs József,
polgármester.

3380 2—2

Figyelni a védjegyre.

Brády-Fele
Mária-czelli
gyomorcsseppek

nagyszertén hatnak, **gyomorhajoknál nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes** házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: **étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfuftság, savanyu felbőfűgés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.**

Hathatós gyógyszernek bizonyult **fejfájásnál**, amennyiben ez a gyomortól származott. **gyomortulterhelésnél** ételkel és italokkal, **giliszták, májbjak és hámorrhoidáknál.**

Említett bajoknál a **Brády-Fele Mária-czelli gyomorcsseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára hasznalati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerháza
Budapest, Király-utca 12. sz.

Bevásárlásnál határozottan Brády-Fele „Mária-czelli gyomorcsseppek”-et kell kérni s szigorúan vigyázni kell a fenti védjegyre és aláírásra, valamint arra is, hogy a régi jó hírnevű **valódi** Brády-Fele „Mária-czelli gyomorcsseppek” ára üvegenként 40 kr., dupla üvegekben 70 kr., míg a nem valódi és esekély értékű utánzatokat olcsóbb árban, többnyire 35 kr-ért ajánlják.

17—24 3188

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn

Nélkülözhetetlen, felülmulhatatlan, hatása csalahatatlan!
Világczikk. Kivitel minden országba.
CHIEF-OFFICE 48. BRIXTON-ROAD. LONDON S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb s az egész világon híres és keresett háziszera

Thierry A. gyógyszerész balzsama.

Felülmulhatatlan mindenféle mell-, tüdő-, máj-, gyomor s általában belső bajok ellen. Külsőleg alkalmazva a legsikeresebb

seb-balzsam.

Csak akkor valódi, ha a minden művelt államban belajstromozott, zöld színű **apácea védjeggyel** és a záró tokon **ezéj-jelzéssel** van ellátva. Évi termelés kimutathatólag 6 millió palaeck. Postán bérmentve 12 kis vagy 6 nagy palaeck **4 korona**. Próbá-palaeck prospektussal s minden országbeli raktarak jegyzékével **1 korona 20 fillér**. Szétküldés csak **készpénzre történik**.

Thierry A. centifolia-kenőcse

(ugynevezett **esuda-ir**), sebeknél felülmulhatatlan szívó és gyógyító hatású. Az operációkat többnyire feleslegessé teszi. E esuda-irral egy régi 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csonttörés, utabban pedig egy 22 éves, súlyos rákszerű baj meggyógyult. Antiseptikus hatású, gyorsan enyhítőleg és csillapítólag hat. Rövid időn belül teljes gyógyulást eredményez mindennemű gyulladásoknál és sebeknél. Továbbá gyorsan lágyító és szétosztató, és biztosan megszabadít a még olyan mélyre behatót idegen testektől. Egy tégely bérmentve **1 korona 80 fillér**, csak készpénz ellenében. Nagyobb rendelésnél olcsóbb. Kimutatható évi termelés 100,000 tégely.

Mindkét háziszerről egész leltártartó kitévő eredeti bizonyítványok állanak rendelkezésre a világ minden országából. Utánzatoktól óvakodni kell és szigorúan ügyelni a tégelyen beégetett ezen **ezéj-jelzésre: Apotheke zum Schutzengel des A. Thierry**. Ahol raktár nincs, senki ne hagyja magát rábeszélni állítólag hasonló értékű, de valójában értéktelen készítmények megvételére, hanem rendeljen közvetlen az alábbi címre:

Apotheker A. THIERRY'S FABRIK in PREGRADA, bei Rohitsch-Sauerbrunn.
(Az osztrák hivatalnok-egylet szállítója.) (Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

Kapható **Török J.** gyógyszerházában Budapest.

3263 15—25

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívni, hogy a Nagyenvedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság **papír-, író-, rajz- és kézieladási üzletét átvettem**, tehát b. rendelkezéseit hozzám intézni sziveskedjék.

Üzletemet a mai igényeknek teljesen megfelelő

könyvkereskedéssel

bővitem ki.

Már évek óta érzem hiányát a város egy rendezett könyvkereskedésnek, hol a nagyérdemű közönség szükségleteit beszerezhesse.

E bajon segíteni ohajtván, nagy áldozatok árán sikerült kivinnem, hogy a művelt közönség ne legyen utalva rendeléseit a fővárosi vagy más vidéki könyvkereskedőkhöz küldeni.

Sokoldalú összeköttetésem folytán azon helyzetben vagyok, hogy a rendelések, meiyek esetleg raktáron nincsenek, legyen az hazai vagy külföldi, pár nap alatt elintéztetnek.

Azon reményben, hogy városunk igen tisztelt közönsége első sorban saját könyvkereskedőjét keresi meg becses rendelkezéseivel, maradok

kitűnő tisztelettel

FÖLDES EDE könyvkereskedő

A NAGYENVEDI

KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRÁRUGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

könyvnyomdája rendkívül gazdag és modern felszerelésénél fogva képes minden hasonnemű vállalattal versenyezni úgy a munkák olcsó árai, mint azok izléses kiállításai tekintetében.

Készít: peesétjegyeket, címkeket, postacsomagcímkeket, szignaturákat, kötőzöppapírokat, papirzacskókat stb. könyv- és könyvnyomdai vagy dombornyomásban. Továbbá műveket, folyóiratokat, körleveleket, levélfeijnyomásokat, képes árjegyzékeket, mindennemű kereskedelmi nyomtatványokat úgy könyv-, mint könyvnyomdai uton.

Elvállal mindennemű **könyvkötői** munkát is, s azokat gyorsan, olcsó árban és pontos kivitelben szállítja.

Figyelemre méltó! Mindennemű papírárut (cartonage), közönséges és hajlított dobozokat stb. gyógyszereszek, cukrárszok és gyárosok részére kisebb arucikkéket jutányos és czélszerű csomagolására olcsó árban szállít.

A „Közérdek”

a megye egyetlen politikai lapja. Egyike a vidék legelterjedtebb lapjainak, s mint ilyen, **hirdetések közlésére kiválóan alkalmas.**

Aki tehát olcsón és biztos sikerrel akar hirdetni, forduljon bizalommal lapunk kiadóhivatalához.

Megrendelések elfogadtatnak **Földes Ede** könyvkereskedésében Fótér 38. szám alatt.

(Leányiskola épülete.)